

32003L0010

15.2.2003.

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 42/38

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/10/EK

(2003. gada 6. februāris)

par veselības un drošības minimālajām prasībām attiecībā uz darba ņēmēju pakļaušanu darba vides riskiem, ko rada fizikāli faktori (troksnis)

(septiņpadsmitā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta izpratnē)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 137. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾, kas iesniegts pēc apspriešanās ar Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾, ievērojot Samierināšanas komitejas 2002. gada 8. novembrī apstiprināto kopīgo dokumentu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar līgumu Padome ar direktīvām pieņem minimālās prasības, lai veicinātu uzlabojumus, jo īpaši darba vidē, lai nodrošinātu augstāku darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzības līmeni. Ar šādām direktīvām izvairās uzlikt tādus administratīvus, finanšu un juridiskus ierobežojumus, kas traucētu veidoties un attīstīties maziem un vidējiem uzņēmumiem.

(2) Lai gan, saskaņā ar līgumu, šī direktīva neaizkavē dalībvalstis no stingrāku aizsardzības pasākumu uzturēšanas vai ieviešanas, tās īstenošana nedrīkst būt par attaisnojumu tam, ka katrā dalībvalstī pasliktinās esošā situācija.

(3) Padomes 1986. gada 12. maija Direktīva 86/188/EEK par darba ņēmēju aizsardzību pret trokšņa iedarbību darbā ⁽⁴⁾ paredz noteikumus Padomes atkārtotām pārbaudēm pēc Komisijas priekšlikuma un nolūkā samazināt attiecīgo risku, jo īpaši ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību.

⁽¹⁾ OV C 77, 18.3.1993., 12. lpp. un OV C 230, 19.8.1994., 3. lpp.

⁽²⁾ OV C 249, 13.9.1993., 28. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1994. gada 20. aprīļa Atzinums (OV C 128, 9.5.1994., 146. lpp.), kas apstiprināts 1999. gada 16. septembrī (OV C 54, 25.2.2000., 75. lpp.), Padomes 2001. gada 29. oktobra Kopējā nostāja (OV C E 45, 19.2.2002., 41. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2002. gada 13. marta Lēmums (vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*).

⁽⁴⁾ OV L 137, 24.5.1986., 28. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 98/24/EK (OV L 131, 5.5.1998., 11. lpp.).

(4) Komisijas paziņojums par tās programmu attiecībā uz drošību, higiēnu un veselību darba vietā ⁽⁵⁾ paredz tādu pasākumu noteikšanu, kas veicinātu drošību darba vietā, jo īpaši attiecībā uz paplašināto Direktīvas 86/188/EEK darbības jomu un robežvērtību atkārtotu novērtēšanu. Padome tās 1987. gada 21. decembra rezolūcijā par drošību, higiēnu un veselību darba vietā ⁽⁶⁾ ir ņēmuši vērā minēto.

(5) Komisijas paziņojums par tās rīcības programmu, kas attiecas uz to, kā īstenot Kopienas Hartu par darba ņēmēju sociālajām pamattiesībām, paredz minimālo veselības un drošības prasību ieviešanu attiecībā uz darba ņēmēju pakļaušanu darba vides riskiem, ko rada fizikāli faktori. Eiropas Parlaments 1990. gada septembrī pieņēma rezolūciju par minēto rīcības programmu ⁽⁷⁾, jo īpaši aicinot Komisiju izstrādāt īpašu direktīvu par riskiem, ko darba vietā rada troksnis un vibrācija, un jebkurš cits fizikāls faktors.

(6) Pirmkārt, Eiropas Parlaments un Padome 2002. gada 25. jūnijā pieņēma Direktīvu 2002/44/EK par minimālajām veselības un drošības prasībām attiecībā uz darba ņēmēju pakļaušanu riskiem, ko izraisa fizikāli faktori (vibrācija) (sešpadsmitā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta izpratnē) ⁽⁸⁾.

(7) Otrkārt, tā uzskata, ka jāievieš pasākumi, kas aizsargā darba ņēmējus no riskiem, ko rada trokšņa iedarbība uz darba ņēmēja veselību un drošību, jo īpaši uz dzirdes pasliktināšanos. Šādi pasākumi ir paredzēti ne tikai individuāli nodrošināt katru darba ņēmēja veselību un drošību, bet arī radīt visu Kopienas darba ņēmēju minimālu aizsardzību, lai nepieļautu iespējamus konkurences traucējumus.

(8) Pašreizējās zinātniskās atziņas par darba vides trokšņa iedarbību uz veselību un drošību nav pietiekamas, lai varētu precīzi noteikt iedarbības līmeņus, kuri attiektos uz visiem veselības un drošības riskiem, kas rodas no cita veida trokšņa iedarbības, nevis no iedarbības uz dzirdi.

⁽⁵⁾ OV C 28, 3.2.1988., 3. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 28, 3.2.1988., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 260, 15.10.1990., 167. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 177, 6.7.2002., 13. lpp.

- (9) Aizsardzības sistēmai pret troksni jāaprobežojas ar noteiktiem sasniedzamajiem mērķiem, pārmērīgi neiedziļinoties sīkumos, ar principiem, kas jāievēro, un pamatvērtībām, kuras jāizmanto, lai minimālās prasības dalībvalstis varētu piemērot vienādi.
- (10) Trokšņa iedarbības līmeni var efektīvāk samazināt, ieviešot preventīvus pasākumus darba staciju un darba vietu projektēšanā un izvēloties darba aprīkojumu, procedūras un metodes tā, lai prioritāri būtu risku samazināšana to avotos. Noteikumi, kas attiecas uz darba aprīkojumu un metodēm, tādējādi veicina attiecīgo darba ņēmēju aizsardzību. Saskaņā ar aizsardzības vispārīgiem principiem, kas noteikti Padomes 1989. gada 12. jūnija Direktīvas 89/391/EEK par pasākumiem, kas ieviešami, lai sekmētu darba ņēmēju darba drošības un veselības aizsardzības uzlabošanu darba vietā, 6. panta 2. punktā ⁽¹⁾, prioritāte ir kolektīviem aizsardzības pasākumiem, nevis individuāliem aizsardzības pasākumiem.
- (11) Darba vides trokšņa līmeņa kodekss uz kuģiem Starptautiskās jūras organizācijas rezolūcijā A 468(12) paredz ieteikumus trokšņa avotu samazināšanas sasniegšanai uz kuģiem. Dalībvalstis ir tiesīgas paredzēt pārejas laiku attiecībā uz jūras kuģu personālsastāvu.
- (12) Lai pareizi novērtētu darba vides trokšņa iedarbību uz darba ņēmējiem, ir lietderīgi pielietot objektīvu mērīšanas metodi un tādējādi atsaukties uz vispārīgi atzītiem standartiem ISO 1999:1990. Novērtētās vai objektīvi izmērītās vērtības ir izšķirošas darbību uzsākšanai, kas paredzētas zemākajam un augstākajam ekspozīcijas darbības vērtībām. Ekspozīcijas robežvērtības ir vajadzīgas, lai izvairītos no darba ņēmēju dzirdes neatgriezeniskiem bojājumiem. Troksni, kas sasniedz dzirdi, jāuztur zem ekspozīcijas robežvērtības līmeņa.
- (13) Mūzikas un izklaides jomas īpašajām iezīmēm vajag praktiskas metodiskas norādes, lai varētu efektīvi piemērot šajā direktīvā paredzētos noteikumus. Dalībvalstis ir tiesīgas izmantot pārejas laiku rīcības kodeksa izstrādāšanai, kas paredzētu praktiskas metodiskas norādes, kuras palīdz šādu nozaru darba ņēmējiem un darba devējiem panākt šajā direktīvā noteikto aizsardzības līmeni.
- (14) Lai uzlabotu darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzību, darba devēji veic pielāgojumus, ņemot vērā tehnikas attīstību un zinātnes atziņas, kas attiecas uz darba vides risku saistībā ar trokšņa iedarbību.
- (15) Ņemot vērā to, ka šī direktīva ir atsevišķa direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta izpratnē, to piemēro darba ņēmēju pakļaušanā darba vides trokšņa iedarbībai, neskarot stingrākus un/vai īpašus šajā direktīvā ietvertos noteikumus.
- (16) Šī direktīva ir praktisks līdzeklis iekšējā tirgus sociālā aspekta noteikšanā.
- (17) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgos pasākumus pieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto izpildes pilnvaru īstenošanas procedūras ⁽²⁾,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Mērķis un darbības joma

1. Šī direktīva, kas ir 17. atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta izpratnē, paredz minimālās prasības attiecībā uz darba ņēmēju aizsardzību pret tādiem viņu veselības un drošības darba vides riskiem, ko rada vai varētu radīt trokšņa iedarbība, jo īpaši dzirdes risku.
2. Šīs direktīvas prasības attiecas uz darbībām, kuras veicot, darba ņēmēji ir vai varētu būt pakļauti darba vides riskiem, ko rada troksnis viņu darbā.
3. Direktīvu 89/391/EEK pilnībā attiecina uz visu 1. punktā noteikto jomu, neskarot stingrākus un/vai īpašus šajā direktīvā iekļautos noteikumus.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā fizikālos parametrus, ko izmanto kā riska rādītājus, nosaka ar šādām definīcijām:

- a) pīķa skaņas spiediens (p_{peak}) — "C" maksimālā vērtība — frekvences raksturlielnes izsvartais momentālais skaņas spiediens;

⁽¹⁾ OV L 183, 29.6.1989., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

- b) dienas trokšņa ekspozīcijas līmenis ($L_{EX, 8h}$) (dB(A) re. 20 μ Pa) — trokšņu ekspozīcijas līmeņu laikā izsvartās vidējās vērtības minimāli astoņu stundu darba dienā, kā noteikts starptautiskā standarta ISO 1999:1990 3.6. punktā. Tas attiecas uz visiem darba vides trokšņiem, to skaitā uz impulsveida trokšņiem;
- c) nedēļas trokšņa ekspozīcijas līmenis ($L_{EX, 8h}$) — laikā izsvartais vidējais dienas trokšņa ekspozīcijas līmenis parastās piecās astoņu stundu darba dienās kā noteikts starptautiskā standarta ISO 1999:1990 3.6. punktā (2. piezīme).

3. pants

Ekspozīcijas robežvērtības un ekspozīcijas darbības vērtības

1. Šajā direktīvā ir noteiktas šādas ekspozīcijas robežvērtības un ekspozīcijas darbības vērtības attiecībā uz dienas trokšņa ekspozīcijas līmeni un piķa skaņas spiedienu:

- a) ekspozīcijas robežvērtības — attiecīgi $L_{EX, 8h} = 87$ dB(A) un $p_{peak} = 200$ Pa ⁽¹⁾;
- b) augstākās ekspozīcijas darbības vērtības — attiecīgi $L_{EX, 8h} 85$ dB(A) un $p_{peak} = 140$ Pa ⁽²⁾;
- c) zemākās ekspozīcijas darbības vērtības — attiecīgi $L_{EX, 8h} = 80$ dB(A) un $p_{peak} = 112$ Pa ⁽³⁾.

2. Piemērojot ekspozīcijas robežvērtības darba ņēmēja efektīvās iedarbības noteikšanai, jāņem vērā individuālo dzirdes aizsardzības līdzekļu radītā iedarbības pavājināšana. Ekspozīcijas darbības vērtību gadījumā šādu līdzekļu ietekmi neņem vērā.

3. Pietiekami pamatotos gadījumos, darbībās, kad dienas darba vides trokšņa ekspozīcija ievērojami atšķiras, salīdzinot vienu darba dienu ar nākamo, dalībvalstis var ekspozīcijas robežvērtību un ekspozīcijas darbības vērtību piemērošanas nolūkā aizstāt nedēļas trokšņa ekspozīcijas līmeni ar dienas trokšņa ekspozīcijas līmeni, lai novērtētu darba vides trokšņa līmeni, kuram ir pakļauti darba ņēmēji, ar noteikumu, ka:

- a) nedēļas trokšņa ekspozīcijas līmenis, kā norāda atbilstīga uzraudzība, nepārsniedz ekspozīcijas robežlīmeni 87 dB(A) un
- b) veic attiecīgus pasākumus, lai līdz minimumam samazinātu darba vides risku saistībā ar šādām darbībām.

II IEDAĻA

DARBA DEVĒJU PIENĀKUMI

4. pants

Darba vides risku noteikšana un novērtējums

1. Pildot pienākumus, kas noteikti Direktīvas 89/391/EEK 6. panta 3. punktā un 9. panta 1. punktā, darba devējs novērtē un, ja vajadzīgs, izmēra darba vides trokšņa līmeņus, kuriem pakļauti darba ņēmēji.

⁽¹⁾ 140 dB (C) saistībā ar 20 μ Pa.

⁽²⁾ 137 dB (C) saistībā ar 20 μ Pa.

⁽³⁾ 135 dB (C) saistībā ar 20 μ Pa.

2. Pielietotās metodes un aparāti jāpielāgo dominējošiem nosacījumiem, jo īpaši ņemot vērā mērāmā trokšņa parametrus, ekspozīcijas ilgumu, darba vides faktorus un mēraparāta parametrus.

Ar šādām metodēm un aparātu ir iespējams noteikt 2. pantā paredzētos parametrus un izlemt, vai šajā gadījumā nav pārsniegti 3. pantā noteiktie līmeņi.

3. Pielietotās metodes var ietvert izlases metodi, kas raksturotu konkrēta darba ņēmēja pakļautību kaitīgajam faktoram.

4. Novērtēšanu un mērījumus, kas noteikti 1. punktā, plāno un veic kompetenti dienesti pēc piemērotiem intervāliem, īpaši ņemot vērā Direktīvas 89/391/EEK 7. panta noteikumus, kas attiecas uz vajadzīgajiem kompetentajiem dienestiem vai personām. Novērtējot un/vai mērot darba vides trokšņa ekspozīcijas līmeni, iegūtos datus saglabā piemērotā veidā, lai turpmāk būtu iespējams apspriesties.

5. Piemērojot šo pantu, mērījumu rezultātu novērtēšanā ņem vērā mērījumu neprecizitātes, kuras nosaka saskaņā ar metroloģisko praksi.

6. Saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 6. panta 3. punktu darba devējs, novērtējot darba vides risku, pievērš īpašu uzmanību šādiem faktoriem:

- a) ekspozīcijas līmenim, veidam un ilgumam, tostarp jebkuram impulsīvam troksnim;
- b) ekspozīcijas robežvērtībām un ekspozīcijas darbības vērtībām, kas noteiktas šīs direktīvas 3. pantā;
- c) jebkurām iedarbībām, kas skar īpašu riska grupu darba ņēmēju veselību un drošību;
- d) cik tas tehniski ir iespējams, jebkurai iedarbībai uz darba ņēmēja veselību un drošību, kas rodas darba vides trokšņa un ar darbu saistītas ototoksiskas vielas mijiedarbībā un trokšņa un vibrācijas mijiedarbībā;
- e) jebkurai netiešai iedarbībai uz darba ņēmēja veselību un drošību, kas rodas no trokšņa un brīdinājuma signālu vai citu skaņu mijiedarbības, kas ir jānovēro, lai samazinātu darba vides nelaimes gadījumu risku;
- f) informācijai par trokšņa emisiju, ko nodrošina darba aprīkojuma ražotāji saskaņā ar attiecīgajām Kopienas direktīvām;
- g) alternatīva darba aprīkojuma esamībai, kas samazina darba vides trokšņa emisiju;
- h) darba vides trokšņa iedarbības paildzināšanai ārpus parastā darba laika saskaņā ar darba devēja atbildību;

- i) cik iespējams, atbilstīgai informācijai, kas iegūta medicīniskajā uzraudzībā, tostarp publicētai informācijai;
- j) dzirdes aizsardzības līdzekļu ar atbilstīgām vājinošām īpašībām pieejamībai.

7. Darba devēja rīcībā ir darba vides riska novērtējums saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu, un darba devējs nosaka, kādi pasākumi jāveic saskaņā ar šīs direktīvas 5., 6., 7. un 8. pantu. Darba vides riska novērtējumu ieraksta piemērotā datu vidē saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi. Darba vides riska novērtējumu pastāvīgi atjaunina, jo īpaši, ja ir bijušas ievērojamas izmaiņas, kuru dēļ tas var būt novecojis, vai ja medicīniskās uzraudzības rezultāti norāda uz atjaunināšanas nepieciešamību.

5. pants

Noteikumi, kuru mērķis ir nepieļaut vai samazināt iedarbību

1. Ņemot vērā tehnikas attīstību un iespējamību veikt pasākumus, lai kontrolētu darba vides risku tā rašanās avotā, riskus, kas rodas no darba vides trokšņa iedarbības, novērš to rašanās avotā vai samazina līdz minimumam.

Šādu darba vides risku samazināšana balstās uz vispārējiem preventīvas darbības principiem, kas norādīti Direktīvas 89/391/EEK 6. panta 2. punktā, un jo īpaši ņem vērā:

- a) citas darba metodes, kurām darba vides trokšņa iedarbība ir mazāka;
- b) atbilstīga darba aprīkojuma izvēle, ņemot vērā veicamo darbu, emitējot pēc iespējas mazāku darba vides troksni, to skaitā iespēju, ka uz darba ņēmēju darba aprīkojumu attiecas Kopienas noteikumi ar mērķi vai ietekmi uz trokšņa iedarbības samazināšanu;
- e) darba vietu un darba staciju iekārtojumu un izvietojumu;
- d) atbilstīgu darba ņēmēju informēšanu un apmācību, dodot norādījumus, kā pareizi lietot darba aprīkojumu, lai līdz minimumam samazinātu viņu pakļaušanu darba vides troksnim;
- e) darba vides trokšņa samazināšanu ar tehniskiem līdzekļiem:
 - i) samazina troksni gaisā, to skaitā ar ekrāniem, pārsegumiem, skaņas absorbentiem;
 - ii) samazina struktūrtroksni konstrukcijās, piem., ar slāpēšanu vai izolāciju;
- f) atbilstīgu darba aprīkojuma, darba vietas un darba vietu sistēmu uzturēšanas programmu izvēli;

- g) darba organizēšanu darba vides trokšņa samazināšanai:
 - i) ierobežo ekspozīcijas ilgumu un intensitāti;
 - ii) izstrādā atbilstīgus darba grafikus ar pietiekamiem atpūtas laikiem.

2. Pamatojoties uz 4. pantā noteikto riska novērtēšanu, ja ir pārsniegta augstākā ekspozīcijas darbības vērtība, darba devējs nosaka un īsteno tehnisko un/vai organizatorisko pasākumu programmu, kas paredzēta darba vides trokšņa iedarbības mazināšanai, jo īpaši ņemot vērā 1. punktā noteiktos pasākumus.

3. Pamatojoties uz 4. pantā paredzēto darba vides riska novērtēšanu, darba ņēmēju darba vietas, kurās ir pārsniegta augstākā ekspozīcijas darbības vērtība, ir jāmarkē ar attiecīgām zīmēm. Minētās vietas jānorobežo un pieeja tām jāierobežo, ja tas tehniski ir iespējams un ja darba vides iedarbības risks to attaisno.

4. Ja darbības veida dēļ darba ņēmējs dod priekšroku atpūtas telpu lietošanai, ar darba devēja atbildību troksnis šajās telpās jāsamazina līdz atbilstīgam to mērķim un lietošanas nosacījumiem.

5. Saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 15. pantu darba devējs pieļāgo šajā pantā noteiktos pasākumus darba vidē īpašam riskam pakļautu darba ņēmēju prasībām.

6. pants

Individuālā aizsardzība

1. Ja darba vides risku, kas rodas no trokšņa iedarbības, nevar samazināt citādi, ir lietderīgi darba ņēmējiem darīt pieejamus atbilstīgus individuālos dzirdes aizsardzības līdzekļus, kurus tie lieto saskaņā ar Padomes 1989. gada 30. novembra Lēmuma Nr. 89/656/EEK noteikumiem par minimālajām veselības un drošības prasībām individuālās aizsardzības līdzekļu lietošanu darba ņēmēju darba vietās (trešā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta ⁽¹⁾ un Direktīvas 89/391/EEK 13. panta 2. punkta izpratnē) un saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

- a) ja darba vides trokšņa iedarbība pārsniedz apakšējo ekspozīcijas darbības vērtību, darba devējs dara darba ņēmējiem pieejamus individuālos dzirdes aizsardzības līdzekļus;
- b) ja darba vides trokšņa iedarbība sasniedz vai pārsniedz augstāko ekspozīcijas darbības vērtību, jālieto individuālie dzirdes aizsardzības līdzekļi;
- c) individuālie dzirdes aizsardzības līdzekļi jāizvēlas tā, lai novērstu vai līdz minimumam samazinātu risku dzirdei.

2. Darba devējs pieliek visas pūles, lai nodrošinātu dzirdes aizsardzības līdzekļu lietošanu un ir atbildīgs par saskaņā ar šo pantu veikto pasākumu efektivitātes pārbaudi.

⁽¹⁾ OV L 393, 30.12.1989., 18. lpp.

7. pants

Iedarbības ierobežošana

1. Iedarbība uz darba ņēmēju nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt saskaņā ar 3. panta 2. punktu noteiktās ekspozīcijas robežvērtības.
2. Ja, neskatoties uz pasākumiem, kas veikti īstenojot šo direktīvu, ir atklāta iedarbība, kas pārsniedz ekspozīcijas robežvērtības, darba devējs:
 - a) nekavējoties rīkojas, lai samazinātu iedarbību zem ekspozīcijas robežvērtības;
 - b) nosaka iemeslus, kādēļ ir notikusi šāda pārmērīga iedarbība, un
 - c) groza aizsardzības un profilakses pasākumus, lai novērstu jebkādu atkātošanos.

8. pants

Darba ņēmēju informēšana un apmācība

Neskarot Direktīvas 89/391/EEK 10. un 12. pantu, darba devējs nodrošina to, ka darba ņēmēji, kuri ir tikuši pakļauti darba vides troksnim, kas sasniedz vai pārsniedz zemāko ekspozīcijas iedarbības vērtību, un/vai to pārstāvji saņem informāciju un apmācību par darba vides risku, kas rodas no trokšņa iedarbības, jo īpaši par:

- a) šāda riska veidu;
- b) veiktajiem pasākumiem šīs direktīvas īstenošanā, lai novērstu vai līdz minimumam samazinātu darba vides trokšņa iedarbības risku, to skaitā, apstākļus, kādos pasākumus īsteno;
- c) ekspozīcijas robežvērtību un ekspozīcijas darbības vērtību, kas noteikta šīs direktīvas 3. pantā;
- d) darba vides trokšņa novērtēšanu un mērīšanu, kas veikta saskaņā ar šīs direktīvas 4. pantu, kopā ar to nozīmes un potenciālā riska izskaidrošanu;
- e) dzirdes aizsardzības līdzekļu pareizu lietošanu;
- d) kāpēc un kā atklāt dzirdes pasliktināšanās pazīmes un ziņot par tām;
- g) apstākļiem, kādos darba ņēmējiem ir tiesības uz medicīnisko uzraudzību, un medicīniskās uzraudzības mērķiem saskaņā ar šīs direktīvas 10. pantu;
- h) droša darba praksi, lai līdz minimumam samazinātu darba vides trokšņa iedarbību.

9. pants

Apspriešanās ar darba ņēmējiem un viņu līdzdalība

Jautājumos, uz ko attiecas šī direktīva, apspriešanās ar darba ņēmējiem un/vai viņu pārstāvjiem un viņu līdzdalība notiek saskaņā ar Direktīvas 89/391/EEK 11. pantu, jo īpaši:

- darba vides risku novērtēšana un veicamo pasākumu identifikācija saskaņā ar 4. pantu,
- darbības ar mērķi novērst vai samazināt 5. pantā noteikto trokšņa iedarbības radīto risku,
- 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteikto individuālo dzirdes aizsardzības līdzekļu izvēle.

III IEDAĻA

DAŽĀDI NOTEIKUMI

10. pants

Medicīniskā uzraudzība

1. Neskarot Direktīvas 89/391/EEK 14. pantu, dalībvalstis pieņem noteikumus, lai nodrošinātu darba ņēmēju atbilstīgu medicīnisko uzraudzību, ņemot vērā šīs direktīvas 4. panta 1. punktā paredzētā darba vides riska novērtējuma rezultātu un mērījumus, ja tie norāda uz darba vides risku darba ņēmēju veselībai. Šādus noteikumus, tostarp prasības, kas noteiktas attiecībā uz slimības vēsturēm un to pieejamību, ievieš saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi.

2. Darba ņēmējs, iedarbība uz kuru pārsniedz augšējo ekspozīcijas darbības vērtību, ir tiesīgs uz ārsta vai citas atbilstīgi kvalificētas personas ārsta uzraudzībā veiktu dzirdes pārbaudi saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi. Darba ņēmējiem, kuri pakļauti augstāko ekspozīcijas darbības vērtību pārsniedzīgai iedarbībai, jābūt pieejamai profilaktiskai dzirdes pārbaudei, ja 4. panta 1. punktā noteiktā novērtēšana un mērījumi uzrāda risku veselībai.

Šādu pārbauzu mērķis ir noteikt agrīno diagnozi dzirdes zudumam darba vides trokšņa dēļ un pasargāt dzirdes funkcijas.

3. Dalībvalstis nosaka kārtību par to, kā nodrošina to, ka katram darba ņēmējam, kam veic uzraudzību saskaņā ar 1. un 2. punktu, ievieš individuālu slimības vēsturi un to atjaunina. Slimības vēsturē iekļauj veiktās medicīniskās uzraudzības rezultātu kopsavilkumu. Tās glabā piemērotā veidā, lai vēlāk varētu apspriesties, ievērojot attiecīgu konfidencialitāti.

Atbilstīgas slimības vēstures kopijas pēc pieprasījuma nogādā kompetentajai iestādei. Katram darba ņēmējam pēc viņa vai viņas pieprasījuma ir pieejamas slimības vēstures, kas attiecas personīgi uz viņu.

4. Ja darba ņēmējam dzirdes funkcijas uzraudzības rezultātā atklāj identificējamus dzirdes bojājumus, ārsts vai cits speciālists, ja ārsts uzskata par vajadzīgu, novērtē, vai bojājuma iemesls var būt darba vides trokšņa iedarbība. Šādā gadījumā:

- a) ārsts vai cita atbilstīgi kvalificēta persona informē darba ņēmēju par rezultātu, kas attiecas personīgi uz viņu;
- b) darba devējs:
 - i) pārskata darba vides riska novērtējumu, kas veikts saskaņā ar 4. pantu;
 - ii) pārskata pasākumus, kas paredzēti darba vides risku novēršanai vai samazināšanai saskaņā ar 5. un 6. pantu;
 - iii) ņem vērā arodslimību speciālista vai citas atbilstīgi kvalificētas personas vai kompetentās iestādes ieteikumu, īstenojot jebkurus pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu vai samazinātu darba vides risku saskaņā ar 5. un 6. pantu, tostarp iespēju norīkot darba ņēmēju alternatīvā darbā, kur turpmāk nav darba vides iedarbības riska, un
 - iv) rīko sistemātisku medicīnisko uzraudzību, un nodrošina veselības stāvokļa pārbaudi jebkuram citam darba ņēmējam, kas bijis līdzīgi pakļauts iedarbībai.

11. pants

Atkāpes

1. Ārkārtas situācijās, ja darba veida dēļ pilnīga un pareiza individuālo dzirdes aizsardzības līdzekļu lietošana drīzāk radītu lielāku darba vides risku veselībai, nekā to nelietošana, dalībvalstis var paredzēt atkāpes no 6. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkta un 7. panta.

2. Šā panta 1. punktā minētās atkāpes dalībvalstis paredz pēc apspriešanās ar abām nozares pusēm un, ja vajadzīgs, atbildīgajām medicīnas iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi. Šādas atkāpes jāpapildina ar nosacījumiem, kas, ņemot vērā īpašus apstākļus, nodrošina, ka radušos darba vides riskus samazina līdz minimumam un ka attiecīgajiem darba ņēmējiem veic pastiprinātu medicīnisko uzraudzību. Šādas atkāpes pārskata ik pēc četriem gadiem un atsauc, tiklīdz vairs nepastāv attaisnojoši apstākļi.

3. Ik pēc četriem gadiem dalībvalstis nosūta Komisijai to atkāpju sarakstu, kas noteiktas 1. punktā, norādot precīzus iemeslus un apstākļus, kuru dēļ tās pieņēmušas lēmumu paredzēt atkāpes.

12. pants

Tehniski grozījumi

Tehniska veida grozījumus pieņem saskaņā ar 13. panta 2. punktā noteikto reglamentējošo procedūru un saskaņā ar:

- a) direktīvu pieņemšanu tehniskās saskaņošanas un standartizācijas jomā attiecībā uz projektēšanu, būvniecību, ražošanu vai darba aprīkojuma un/vai darba vietu uzstādīšanu un
- b) tehnikas attīstību, izmaiņām visatbilstošāk saskaņotajos Eiropas standartos vai specifikācijās un jauniem atklājumiem attiecībā uz troksni.

13. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja, kas noteikta Direktīvas 89/391/EEK 17. pantā.

2. Ja ir norāde uz šo punktu, piemēro Padomes Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā šā lēmuma 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā noteiktais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

14. pants

Rīcības kodekss

Dalībvalstis saistībā ar šīs direktīvas piemērošanu, apspriedušās ar darba devējiem un darba ņēmējiem, saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi izstrādā rīcības kodeksu, kas paredz praktiskas metodiskas norādes, lai palīdzētu darba ņēmējiem un darba devējiem mūzikas un izklaides jomā izpildīt šajā direktīvā noteiktās juridiskās saistības.

15. pants

Atcelšana

Direktīvu 86/188/EEK atceļ no datuma, kas noteikts 17. panta 1. punkta pirmajā apakšpunktā.

IV IEDAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

16. pants

Ziņojumi

Reizi piecos gados dalībvalstis iesniedz Komisijai ziņojumu par šīs direktīvas noteikumu praktisko īstenošanu, norādot nozares abu pušu viedokli. Tajā iekļauj aprakstu par veselībai kaitīga darba vides trokšņa novēršanu un citu darba organizācijas veidu labo praksi un par darbu, ko veikušas dalībvalstis, daloties zināšanās par šādu labo praksi.

Pamatojoties uz šiem ziņojumiem, Komisija veic vispārēju šīs direktīvas īstenošanas novērtēšanu, to skaitā īstenošanu saskaņā ar izpēti un zinātnisko informāciju un *inter alia* ņemot vērā šīs direktīvas ietekmi uz mūzikas un izklaides jomu. Komisija par to informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Darba drošības, higiēnas un veselības aizsardzības padomdevēju komiteju, ja vajadzīgs, ierosina grozījumus.

17. pants

Pārņemšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2006. gada 15. februārim. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Lai ņemtu vērā īpašos nosacījumus, dalībvalstīm vajadzības gadījumā no 2006. gada 15. februāra var būt piecu gadu papildu laiks, proti, kopā astoņi gadi 7. panta noteikumu īstenošanai attiecībā uz jūras kuģu personālsastāvu.

Lai atļautu rīcības kodeksa izstrādāšanu, kas paredz metodiskas norādes šīs direktīvas noteikumu īstenošanai, dalībvalstis ir tiesīgas izmantot maksimāli 2 gadu pārejas laiku no 2006. gada 15. februāra, kas kopā ir 5 gadi no šīs direktīvas stāšanās spēkā, lai izpildītu šo direktīvu attiecībā uz mūzikas un izklaides jomu — ar nosacījumu, ka šajā laikā darba vides aizsardzības līmeņi, kas jau sasniegti katrā atsevišķā dalībvalstī, tiek saglabāti.

3. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai tos savu tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā vai pieņēmušas jomā, kuru nosaka šī direktīva.

18. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

19. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2003. gada 6. februārī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

P. COX

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

G. EFTHYMIU